Rüçhan Hakkı Kullanılamayan Pay

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	10.12.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/2457	2025/7441	TTK 461, SPK 6362 m.4, TBK 112, HMK 370/1

ÖZET

Halka açık şirketin 2018 sermaye artırımında A grubu paylarını alamayan ortağın tazminat davası, şirketin payları vermemesi çelişkili bulunsa da pay tedarikine yardım teklif edildiğinden aynen ifa mümkünken tazminat istenemeyeceği gerekçesiyle reddedilmiş, karar onanmıştır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/ruchan-hakki-kullanilamayan-pay-aynen-ifa-2025-7441/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/2457 E. , 2025/7441 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 21. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2022/897 Esas, 2025/107 Karar

KARAR: Davanın reddi

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı asil ve davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı dava dilekçesinde; davalı ... ve İşletme A.Ş.'nin kuruluşundan itibaren üyesi ve iki hissesinin sahibi olduğunu, A grubu rüçhanlı bir hissesini davalı şirketin yok saydığını, şirketlerinin 24.10.2018 tarihinde talimatında bankalar kanalı ile mesaj göndererek "şirketlerinin %100 sermaye artırımına gidileceğini, A grubu rüçhanlı pay sahiplerinin öncelikle 15 gün içerisinde hisse

senetleri alabileceklerini" bildirdiğini, şirketlerinin merkezine gittiğinde 2.700,00 TL yatırmasının söylendiğini, önceki yıllarda yatırdığı gibi şirketlerinin banka hesabına 26.10.2018 tarihinde süresi içinde rüçhanlı olarak alacağı hisse senetleri bedelini yatırdığını, davalı şirkete dekontu verdiğini, sisteme girdiğinin söylendiğini, her 6 ayda bankadan adresine gelen ekstreyi incelediğinde A grubu imtiyazlı rüçhan hissesini verilmediğini gördüğünü, ispatlı belgeler ile beraber Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) şikayette bulunduğunu, 2.700,00 TL'nin bankada hesapta durduğunu, kendisiyle önceden aynı durumda olan şirketlerinin yönetim kurulu başkanının rüçhan imtiyazlı A grubu hissesini %100 yükselttiğini, yönetimin, şirketleri kurulmadan önce, kendi aralarında kurmuş oldukları ... Vakfı ve ... A.Ş.'yi %50 sermaye ile şirketlerine kuruluştan ortak yaptığını, A grubu imtiyazlı rüçhan hak sahibi olduklarını, 2018 yılı sermaye artırımında A grubu rüçhan hisselerini %100 yükselttiklerini, kendisinin eşit tutulmadığını, ayrımcılık yapıldığını, 26.10.2018 tarihinden dava sonuçlanıncaya kadar bankada bekleyen 2.700,00 TL'nin en yüksek faizi ile ne kadar ise hesaplanması gerektiğini, 25.05.2019 tarihinden mahkeme sonuçlanıncaya kadar kaç genel kurul ve olağan üstü genel kurul geçerse her birinden 1 hisseye 15 oy kaybının bulunduğunu, her sene kâr dağıtımında kayıp ettikleri hissesi değerinde haklarının gittiğini, eşit tutulmayıp dışlandığını, şirketin bilinçli eylemli fiilinden dolayı üzüldüğünü, uykusunun kaçtığını, strese girdiğini, kalp krizi geçirdiğini ileri sürerek fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla 250.000,00 TL maddi tazminatın ve 150.000,00 TL manevi tazminatın davalıdan alınarak tarafına verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davalı şirketin, halka açık bir şirket olduğunu, şirket paylarının 10.05.2012 itibaren ve halen borsada işlem gördüğünü, şirketlerin, sermaye artırımından önce yapılacak işlemleri açıklayan bir izahname hazırlayıp sermaye artırım usulünü halka duyurduklarını, müvekkili şirket tarafından 19.10.2018 tarihinde yayınlanan izahnamenin "Yeni Pay Alma Hakkına İlişkin Bilgiler" başlıklı 24.1.10. maddesi g bendinde aynen; "yeni pay alma hakkı kullanım süresi içerisinde tam ve nakit olarak yatırılacaktır” şeklinde olduğunu, aynı bendin devamında “ii) Belirtilen yeni pay alma hakkı kullanım süresi içinde pay bedellerinin ödenmemesi halinde, yeni pay alma hakkı kullanılmayacaktır.” düzenlemesi yer aldığını, müvekkili şirketin, 2017 yılında 27 Milyon TL olan sermayesini 54 Milyon TL’ye çıkardığını, davacının bu sermaye artırım işlemlerine katılarak, hem A Grubu imtiyazlı paylara (dolaşımda olmayan), hem de B grubu imtiyazsız paylara (dolaşımda olan) ilişkin yeni pay alma haklarını kullandığını, dolayısı ile davacının pay alım hakkının nasıl kullanılacağı hakkında bilgi sahibi olduğunu, 2017 yılında yaptığı bir işlemi 2018 yılında yapmamasının davacının kendi kusurundan kaynaklandığını, müvekkilinin davacıya farklı bir tutum ve davranış göstermediğini, müvekkili şirketin 2018 yılı bedelli sermaye artırımının 24.10.2018- 07.11.2018 tarihleri arasında gerçekleştirildiğini, davacının 2018 yılında yapılan bu sermaye artımına ilişkin olarak müvekkili şirketle temasa geçmeden, herhangi bir yazılı ya da sözlü talepte bulunmadan önce A Grubu imtiyazlı pay alım hakkını kullanmak için ... Bankası’na 26.10.2018 tarihinde para yatırdığını, bu süreçte de hiçbir zaman, doğrudan müvekkili şirketten yeni pay alma talebinde bulunmadığını, sermaye artırımına ilişkin izahnamenin 24.1.10. maddesinin ”g” bendinde açık şekilde hesaba para yatırıldığı takdirde işlemin yapılacağı, para yatırılmadığı takdirde yeni pay alma hakkının kullandırılmayacağının müvekkili şirketin bütün

ortaklarına duyurulduğunu, davacının izahnamede belirtildiği şekilde işlem yapmadığını ve belirtilen hesaba para yatırmadığını, davacının kendi kusuru ile izahnameye uygun olarak işlem yapmamasına rağmen ve davacının kendi aracı kuruluşuyla yaşadığı problem dikkate alınmadan müvekkili şirketin herhangi bir sorumluluğu olmadığı halde müvekkili şirkete müracaat etmesi halinde müvekkili şirketin hakim ortağında bulunan hisselerden 2.700 adet hissenin kendisine (sermaye artırımında yeni pay alma hakkını kullanacağı fiyattan) verileceğinin davacıya sözlü olarak bildirildiğini, cevap vermemesi üzerine davacıya ihtarname gönderildiğini ve müvekkili şirkete müracaat etmesi halinde üçüncü kişiler tarafından nominal değer üzerinden pay tedariki yapılması hususunda kendisine yardımcı olunacağının bildirildiğini, davacının bu ihtarnameye karşı ihtarname ile cevap verdiğini, davacının taleplerinde samimi olmadığını, davacının müvekkilinden kaynaklanan hiçbir zararı bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının A Grubu imtiyazlı pay alım hakkını kullanmak için ...Bankası'na kendine ait hesaba 26.10.2018 tarihinde 2.700,00 TL para yatırdığının ibraz edilen banka dekontundan anlaşıldığı, bu parayı hisse alımı için yatırdığını telefonla şirkete bildirdiğini, ayrıca dekontu götürüp şirkete teslim ettiğini, kendisine "sisteme girdi" şeklinde beyanda bulunulduğunu iddia etmiş ise de bu iddiaların davalı tarafça kabul edilmediği, davacının iddialarını ispata elverişli delil sunmadığı, davacının şirket hesabına hisse alımı için 2.700,00 TL para yatırdığını ispatlayamadığı, davalı şirketin ya da yetkililerinin, dava konusu hisse alımını engellemeye yönelik olarak davacıyı yanlış yönlendirdikleri ya da davacının usulüne uygun hisse alımı başvurusunu kabul etmediklerine ilişkin somut bir eylem ya da işlemlerinin belirlenemediği, davacı tarafın A grubu hisse senedi alımı için yattırdığını iddia ettiği 2.700,00 TL tutarı şirket hesabına değil kendi hesabına yatırdığı, bu paranın şirket hesabına gönderildiğine ilişkin belge sunulmadığından 2.700,00 TL tutarın iadesine ilişkin davacı talebinin yerinde olmadığı, kâr payı dağıtılmamasına ilişkin davalı şirket genel kurul kararı bulunduğundan davacının kâr payı (kira bedeli) talep edemeyeceği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, hüküm, davacı tarafından istinaf edilmiştir.

IV. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davalı şirketin 2017 yılında da sermaye artırımı yaparak A grubu hisseler için talep toplama yöntemiyle satışa sunulduğu, davacının ... Bankası nezdinde kendi adına açılı bulunan hesabına 11.10.2017 tarihinde "... Teslimatı" açıklamasıyla 13.600,00 TL yatırdığı, bu işlem ile davacının A grubu hisselerinin davalı şirket tarafından davacıya verildiğinin dosya kapsamıyla sabit olduğu, davacının dava konusu A grubu hisseler için aynı hesap ve aynı açıklama ile 2.700,00 TL yatırmasına rağmen davacıya A grubu hisselerin yatırılmamış olmasının çelişkili davranış yasağına aykırılık taşıdığı, böylelikle esasen davalı şirketin davacıya A grubu hisseleri vermesi gerekirken vermediği, bu yönden davacının istinaf talebinin yerinde görüldüğü, Mahkemece yazılı gerekçeyle davanın reddi hatalı olmakla birlikte davalı şirket tarafından davacıya hitaplı 10.05.2019 tarihli ihtarname ile davacı tarafından pay alım hakkının kullanmadığının / kullanamadığının ve davalı şirkete müracaat edilmesi durumunda üçüncü kişiler tarafından nominal değeri üzerinden pay tedariki yapılması

konusunda yardımcı olunacağının davacıya bildirildiği, davacı tarafından davalıya hitaplı 21.05.2019 tarihli ihtarname ile şirket yetkilileri tarafından yanıltılarak kendisine hisse verilmediğini, şirket yöneticilerinin kendilerinin halledeceğini söylediklerini ve bu şekilde davacıyı yanılttıklarını bildirdiği, böylelikle davalı şirket hatasını telafi etmeye yönelik işlem yapmaya ve davacıya A grubu hisseleri vermeye hazır olduğunu bildirmesine rağmen davacı tarafından eldeki davanın açılmasının, aynen ifa mümkün ise tazminat isteminin (bedelin iadesi) gündeme gelemeyeceği, ancak davalının bu teklifinden sonuç alınamaması halinde söz konusu olabileceğinden İlk Derece Mahkemesince bu gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmiş olmasının usul ve yasaya aykırı olduğu, davacı yanca manevi tazminat talebinin reddine ilişkin istinaf itirazları ileri sürülmediğinden davalının usuli kazanılmış hakları gözetilerek bu konuda bir değerlendirme yapılmadığı gerekçesiyle İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın reddine karar verilmiş, hüküm, davacı asil ve davalı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, şirket ortaklığından kaynaklanan kâr payı istemi, davalı şirketin A grubu rüçhanlı hisselerinin verilmediği iddiasıyla uğranılan maddi ve manevi zararın tahsili, hisse bedeli için yatırılan paranın iadesi talebine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 355. vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi aynı Kanun'un 369/1 hükmü ve 371. maddesinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre usul ve yasaya uygun Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI.SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı asil ve davalı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, temyiz harçları peşin alındığından başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 10.12.2025 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.